

21978A0116(01)

L 65/16

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

8.3.1978.

Grozījums 1959. gada 6. oktobra Nolīgumam ⁽¹⁾ vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Atomenerģijas kopienu (EAEK) un Kanādas valdību par sadarbību mierīgā kodolenerģijas izmantošanā

(78/217/Euratom)

⁽¹⁾ OV 60, 24.11.1959., 1165./59. lpp.

EIROPAS KOPIENU

KOMISIJA

Briselē, 1978. gada 16. janvārī

Pagaīdu lietveža kungs!

Man ir gods apliecināt, ka ir saņemta Jūsu 1978. gada 16. janvāra vēstule, kuras teksts ir šāds:

“Komisāra kungs!

Komisija ir informēta, ka Kanādas valdība nolēmusi pieprasīt stingrākus drošības pasākumus attiecībā uz Kanādas materiālu, iekārtu un informācijas pārdošanu ārzemēs.

Šis lēmums paredz atjaunināt pašreizējo Kanādas valdības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (EAEK) 1959. gada 6. oktobra Nolīgumu par sadarbību mierīgā kodolenerģijas izmantošanā (turpmāk tekstā – Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums), jo īpaši attiecībā uz drošības pasākumiem.

Kanādas valdība uzskata, ka ar šo vēstuli apmaiņu jāvienojas par pagaīdu nolīgumu, līdz Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums tiktu pilnīgi atjaunināts tā, lai, grozot attiecīgos Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīguma noteikumus, būtu izpildīta prasība par jaunu Kanādas drošības pasākumu politiku.

Tādēļ es ierosinu grozīt Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgumu, ietverot tajā šādus drošības pasākumu noteikumus:

- a) AR Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīguma XIV panta d) punkta frāze “mehānisms un iekārta” apzīmē visus priekšmetus, kas uzskaitīti šīs vēstules A pielikumā.
- b) Iekārtu, ko dalībvalsts ir uzrādījusi Komisijai kā iekārtu, kas projektēta, būvēta vai ekspluatēta, pamatojoties uz informāciju vai izmantojot informāciju, kura iegūta no Kanādas, un kas uzrādīšanas laikā ir minētās dalībvalsts jurisdikcijā, uzskata par iekārtu, uz ko attiecas Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums ar grozījumiem.

Iekārtu, ko Kanāda ir uzrādījusi kā iekārtu, kas projektēta, būvēta vai ekspluatēta, pamatojoties uz informāciju vai izmantojot informāciju, kura iegūta no minētās dalībvalsts, uzskata par iekārtu, uz ko attiecas Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums ar grozījumiem.
- c) Materiālu, uz ko attiecas Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīguma noteikumi, neizmanto kodolieroču ražošanā, citiem militāriem kodolenerģijas izmantošanas mērķiem, vai citu kodolsprādzienierīču ražošanā. Iepriekšminēto saistību izpildi Kanādā pārbauda IAEA saskaņā ar Kanādas un IAEA Nolīgumu un Kopienā – Kopiena un IAEA saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un nolīgumiem, ko noslēgušas Kopiena, tās dalībvalstis un IAEA, vai, ja kādā brīdī šādas pārbaudes procedūras nav spēkā, Līgumslēdzējas Puses vienojas par tādas drošības pasākumu sistēmas piemērošanu, kura atbilst IAEA drošības pasākumu principiem un procedūrām.

- d) Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums uz iekārtām vai materiāliem, ko pēc šā nolīguma stāšanās spēkā pārvadā starp Kanādu un Kopienu, attiecas tikai tad, ja pirms pārvešanas piegādātāja Līgumslēdzēja Puse ir par to rakstiski informējusi otru Līgumslēdzēju Pusi. Ja iekārtu pārved no Kopienas uz Kanādu, paziņojumu var nosūtīt arī dalībvalsts.
- e) Materiālu, kas minēts c) punktā, bagātina vairāk par 20 % vai pārstrādā, un plutoniju vai urānu, kas bagātināts vairāk par 20 %, glabā tikai saskaņā ar nosacījumiem, par kuriem Puses rakstiski vienojušās. (Sk. C pielikumu – Pagaidu nolīgums par kodolmateriālu bagātināšanu, pārstrādi un turpmāku glabāšanu Kopienā un Kanādā.)
- f) Nekādā ziņā Līgumslēdzēja Puse nedrīkst izmantot šā nolīguma noteikumus, lai gūtu komerciālas priekšrocības vai lai iejauktos otras Līgumslēdzējas Puses komercattiecībās.
- g) Kopiena informē dalībvalstis par šīs vēstules B pielikumā noteiktajiem fiziskās aizsardzības līmeņiem, kas jāpiemēro vismaz attiecībā uz iepriekš c) punktā minēto materiālu. Kanāda piemēros šos fiziskās aizsardzības līmeņus vismaz attiecībā uz c) punktā minēto materiālu.
- h) Visas domstarpības, kas rodas, interpretējot vai piemērojot šo nolīgumu, un ko nevar izšķirt sarunu ceļā vai attiecīgajām Līgumslēdzējām Pusēm vienojoties citādi, pēc vienas vai otras Līgumslēdzējas Puses pieprasījuma iesniedz šķīrējtiesas tribunālam, kurā ir trīs šķīrējtiesneši. Katra Līgumslēdzēja Puse izrauga vienu šķīrējtiesnesi, un šādi izraudzītie šķīrējtiesneši ievēl trešo, kas ir priekšsēdētājs. Ja trīsdesmit dienu laikā pēc pieprasījuma par lietas izskatīšanu šķīrējtiesā viena vai otra Līgumslēdzēja Puse nav izraudzījusi šķīrējtiesnesi, ikviena Līgumslēdzēja Puse, kam radušās domstarpības ar otru Pusi, var lūgt ESAO ģenerālsēkretāru iecelt šķīrējtiesnesi. Tādu pašu procedūru piemēro, ja trīsdesmit dienu laikā pēc otrā šķīrējtiesneša iecelšanas vai norīkošanas nav ievēlēts trešais šķīrējtiesnesis. Šķīrējtiesas tribunāla locekļu vairākums nodrošina kvorumu, un visus lēmumus pieņem ar visu šķīrējtiesas tribunāla locekļu balsu vairākumu. Šķīrējtiesas procesu nosaka tribunāls. Tribunāla lēmumi, tostarp visi nolēmumi par sastāvu, procesu, piekritību un šķīrējtiesas izmaksu sadalījumu starp Līgumslēdzējām Pusēm, ir saistoši abām Līgumslēdzējām Pusēm, un tās šos nolēmumus izpilda saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām procedūrām. Šķīrējtiesnešu atalgojumu nosaka tāpat, kā Starptautiskās Tiesas *ad hoc* tiesnešiem.
- i) Šīs vēstules a) līdz h) punkta (ieskaitot), kā arī Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīguma III, IX un XIV panta noteikumi (saskaņā ar šajā vēstulē izteiktajiem minēto pantu grozījumu priekšlikumiem) jebkuros apstākļos paliek spēkā tik ilgi, kamēr vēl kāda iekārta vai materiāls, kas minēti šajā vēstulē vai Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgumā, saglabājas vai kamēr nav citas vienošanās.

Ja iepriekšminētais ir pieņemams Eiropas Atomenerģijas kopienai, man ir gods ierosināt, lai šī vēstule, kas ir autentiska gan angļu, gan franču valodā, kopā ar Jūsu Ekselences atbildi par šo jautājumu būtu Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīguma grozījums, kurš stājas spēkā Jūsu Ekselences atbildes dienā un paliktu spēkā, kamēr vēl kāda iekārta, materiāls vai ierīces, kas minētas šajā vēstulē vai Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgumā, saglabājas vai kamēr nav citas vienošanās.

Komisāra kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

A PIELIKUMS

1. *Kodolreaktori*, kas spēj darboties, saglabājot kontrolējamu pašuzturošu kodola dalīšanās ķēdes reakciju, izņemot nulles jaudas reaktorus, kurus definē kā reaktorus, kam projektētais maksimālais plutonija ražošanas apjoms nepārsniedz 100 gramus gadā.

Kodolreaktors galvenokārt ietver elementus, kas atrodas reaktorā vai ir tieši saistīti ar reaktora korpusu, iekārtu, kas kontrolē enerģijas iegūšanas ātrumu aktīvajā zonā, un sastāvdaļām, kuras parasti satur vai kontrolē primāro siltumnesēju vai tieši saskaras ar to.

Nav paredzēts izslēgt reaktorus, ko pamatoti varētu pārveidot, lai tie ražotu ievērojami vairāk par 100 gramu plutonija gadā. Reaktori, kas projektēti pašuzturošai darbībai ar ievērojamu enerģijas iegūšanas ātrumu neatkarīgi no to plutonija ražošanas jaudas, netiek uzskatīti par "nulles jaudas reaktoriem".

2. *Reaktora kopusi*: metāla tvertnes kā pilni komplekti vai kā tiem paredzētas svarīgas rūpnieciski izgatavotas sastāvdaļas, kas īpaši konstruētas vai pielāgotas, lai ietvertu kodolreaktora aktīvo zonu, kura definēta iepriekš 1. punktā un spēj izturēt ekspluatācijas spiedienu, ko rada primārais siltumnesējs.

Reaktora korpusa virsējā plāksne ir korpusa rūpnieciski izgatavota galvenā sastāvdaļa.

3. *Reaktora iekšējie komponenti*: (piemēram, atbalsta kolonnas un aktīvās zonas plāksnes un citi tvertnes iekšējie komponenti, stieņu piedziņas vadules, siltumvairogi, atstarotāji, serdņa sietplates, difuzora plates utt.).
4. *Kodolreaktora degvielas iekraušanas un izkraušanas mašīna*: manipulācijas iekārta, kas konstruēta vai pielāgota degvielas ievietošanai kodolreaktoros vai izņemšanai no šādiem reaktoriem, kā definēts iepriekš 1. punktā, un ko var nepārtraukti ekspluatēt vai izmantot kā tehniski sarežģītu pozicionēšanas vai regulēšanas aprīkojumu, kas nodrošina to, ka, izslēdzot reaktoru, var izdarīt sarežģītas uzpildes operācijas, piemēram, tādas, kurās parasti nevar tieši redzēt degvielu vai piekļūt tai.

5. *Reaktora kontroles stieņi*: stieņi, kas īpaši konstruēti vai pielāgoti, lai kontrolētu reakcijas ātrumu iepriekš 1. punktā definētajā kodolreaktorā.

Papildus neitronus absorbējošajai daļai šis elements ietver elementa balstu konstrukcijas vai balstiekārtas, ja tās piegādā atsevišķi.

6. *Reaktora spiediena caurules*: caurules, kas īpaši konstruētas vai pielāgotas iepriekš 1. punktā definētā reaktora degvielas elementiem un primārajam siltumnesējam ar ekspluatācijas spiedienu, kas pārsniedz 50 atmosfēras.
7. *Cirkonija caurules*: cirkonijs un tā sakausējumi, kuros hafnija un cirkonija svāra attiecība ir mazāka par 1:500, daudzumos, kas pārsniedz 500 kg gadā, tādu cauruļu vai cauruļu komplektu veidā, kas īpaši konstruēti un pielāgoti izmantošanai iepriekš 1. punktā definētajā reaktorā.

8. *Apstarotās degvielas elementu pārstrādes iekārtas* un ierīces, kas īpaši konstruētas vai pielāgotas šim mērķim.

Iekārta apstarotās degvielas elementu pārstrādei ietver iekārtas un komponentus, kas kodoldalīšanās produktu pārstrādes plūsmās parasti tieši saskaras ar apstaroto kodoldegvielu un galveno kodolmateriālu un tieši vada tos. Tiek uzskatīts, ka pašreizējā tehnoloģijas attīstības posmā tikai divi iekārtu elementi atbilst formulējumam "un ierīces, kas ir īpaši konstruētas vai pielāgotas šim mērķim". Šie elementi ir:

- a) apstarotās kodoldegvielas elementu kapājamās mašīnas: tālvadāmas ierīces, kas īpaši konstruētas vai pielāgotas izmantošanai pārstrādes iekārtā, kura definēta iepriekš un paredzēta apstarotās kodoldegvielas kasešu vai stieņu sadalīšanai, kapāšanai vai griešanai; un
- b) sevišķi drošas tvertnes (piemēram, neliela diametra apaļas vai taisnstūrveida tvertnes), kas īpaši konstruētas vai pielāgotas izmantošanai iepriekš precizētajā pārstrādes iekārtā, paredzētas apstarotās kodoldegvielas izšķīdināšanai un kas spēj izturēt karstu, stipri korozīvu šķidrums iedarbību, un ko var piepildīt un veikt to tehnisko apkopi un uzturēšanu ar tālvadību.

9. *Kodoldegvielas elementu ražošanas iekārtas:*

kodoldegvielas elementu ražošanas iekārtā ietilpst ierīces, kas:

- a) parasti tieši saskaras ar saražoto kodolmateriālu plūsmu vai tieši apstrādā vai vada to; vai
- b) iekapsulē kodolmateriālus apvalkā.

Viss priekšmetu komplekts iepriekšminētajām operācijām, kā arī atsevišķi priekšmeti, kas paredzēti jebkurai iepriekšminētajai operācijai un citām kodoldegvielas ražošanas darbībām, tādām kā apvalka vai iekapsulējuma viengabalainības pārbaude un iekapsulētās kodoldegvielas gala apstrāde.

10. *Ierīces, kas nav analītiskie instrumenti un kas īpaši konstruētas vai pielāgotas urāna izotopu atdalīšanai:*

Ierīces, kas nav analītiskie instrumenti un kas nav īpaši konstruētas vai pielāgotas urāna izotopu atdalīšanai, ir arī visi atdalīšanas procesam konstruētu vai pielāgotu ierīču galvenie elementi. Tostarp:

- gāzu difūzijas barjera,
- gāzu difūzijas apvalks,
- gāzu centrifūgas komplekti, kas ir korozijizturīgi pret UF_6 iedarbību,
- lieli, pret UF_6 iedarbību korozijizturīgi aksiālās plūsmas vai centrālās kompresori,
- īpaši kompresoru blīvslēgi šiem kompresoriem.

11. *Iekārtas smagā ūdens ražošanai:*

iekārta smagā ūdens ražošanai sastāv no iekārtas un ierīcēm, kas īpaši konstruētas, lai bagātinātu deitēriju vai tā savienojumus, kā arī no jebkuras ievērojamas to elementu daļas, kas ir svarīgi iekārtas darbībai.

B PIELIKUMS

FIZISKĀS AIZSARDZĪBAS LĪMEŅI

Fiziskās aizsardzības līmeņi, kas attiecīgām valsts iestādēm jānodrošina turpmāk iekļautajā tabulā norādīto materiālu izmantošanā, glabāšanā un pārvadāšanā, nodrošina vismaz šādu aizsardzību:

III kategorija

Izmantošana un glabāšana zonā, kurai piekļūšana ir ierobežota.

Pārvadājumi, kas saistīti ar īpašiem piesardzības pasākumiem, tostarp iepriekšēju sūtītāja, saņēmēja un pārvadātāja vienošanos un valstu iepriekšēju vienošanos, kurā attiecībā uz starptautiskajiem pārvadājumiem noteikts laiks, vieta un atbildības nodošanas procedūras saistībā ar pārvadājumiem.

II kategorija

Izmantošana un glabāšana aizsargātā zonā, kurā iekļūšana ir ierobežota, t.i., zonā, ko pastāvīgi uzrauga sargi vai elektroniskas ierīces un kam apkārt ir fiziska barjera ar ierobežotu skaitu atbilstīgi uzraudzītu ieeju, vai jebkurā zonā, kuras fiziskās aizsardzības līmenis ir līdzvērtīgs.

Pārvadājumi, kas saistīti ar piesardzības pasākumiem, tostarp iepriekšēju sūtītāja, saņēmēja un pārvadātāja vienošanos un valstu iepriekšēju vienošanos, kurā attiecībā uz starptautiskajiem pārvadājumiem noteikts laiks, vieta un atbildības nodošanas procedūras saistībā ar pārvadājumiem.

I kategorija

Šīs kategorijas materiālus ar ļoti drošām sistēmām aizsargā pret šādu neatļautu izmantošanu:

Izmantošana un glabāšana ļoti aizsargātā zonā, t. i., zonā, ko aizsargā, kā noteikts iepriekš II kategorijai un kur turklāt atļauts iekļūt tikai personām, kuras atzītas par uzticamām, turklāt tādu sargu uzraudzībā, kuri var tūlīt sazināties ar attiecīgiem ātrās reaģēšanas spēkiem. Pasākumiem, ko veic saistībā ar iepriekšminēto, par mērķi jāizvirza jebkura uzbrukuma, neatļautas iekļūšanas vai neatļautas materiālu izvešanas atklāšana un novēršana.

Pārvadājumi, kas saistīti ar īpašajiem iepriekš noteiktajiem piesardzības pasākumiem II un III kategorijas materiālu pārvadājumiem, turklāt pastāvīgā eskorta uzraudzībā un apstākļos, kuros var tūlīt sazināties ar attiecīgiem ātrās reaģēšanas spēkiem.

Kodolmateriālu iedalījums kategorijās

Materiāls	Veids	Kategorija		
		I	II	III
1. Plutonijs ^a	Neapstarots ^b	2 kg vai vairāk	Mazāk nekā 2 kg, bet vairāk nekā 500 g	500 g vai mazāk (c)
2. Urāns-235	Neapstarots (b)			
	— urāns, kas bagātināts līdz 20 % U-235 un vairāk	5 kg vai vairāk	Mazāk nekā 5 kg, bet vairāk nekā 1 kg	1 kg vai mazāk
	— urāns, kas bagātināts līdz 10 % U-235, bet mazāk nekā 20 %	—	10 kg vai vairāk	Mazāk nekā 10 kg (c)
	— urāns, kas bagātināts vairāk nekā dabīgais urāns, bet mazāk nekā 10 % U-235 (d)	—		10 kg vai vairāk
3. Urāns-233	Neapstarots (b)	2 kg vai vairāk	Mazāk nekā 2 kg, bet vairāk nekā 500 g	500 g vai mazāk
4. Apstarota degviela			Noplicināts urāns vai dabīgais urāns, torijs vai minimāli bagātināta degviela (saturā mazāk nekā 10 % skaldmateriāla) (e) (f)	

a) Noteikts IAEA statūtos.

b) Materiāls, kas nav apstarots reaktorā, vai materiāls, kurš apstarots reaktorā, bet kura radiācijas pakāpe viena metra attālumā bez aizsargekrāna ir 100 radu stundā vai mazāka.

c) Neattiecas uz daudzumu, kura radioaktivitātei nav būtiskas nozīmes.

d) Dabīgais urāns, noplicināts urāns un torijs un mazāk par 10 % bagātināta urāna daudzumi, kas neatbilst III

kategorijai, jāaizsargā saskaņā ar piesardzīgas pārvaldības praksi.

e) Kaut gan šis aizsardzības līmenis ir ieteicams, valstīm ir tiesības noteikt citu fiziskās aizsardzības līmeni pēc īpašo apstākļu izvērtēšanas.

f) Citu degvielu, kas pirms apstarošanas sākotnējā skaldmateriāla satura dēļ klasificēta kā I vai II kategorijas degviela, var klasificēt vienu kategoriju zemāk, ja degvielas radiācijas līmenis metra attālumā bez aizsargekrāna pārsniedz 100 radu stundā.

C PIELIKUMS

PAGaidu REŽĪMS KODOLMATERIĀLA BAGĀTINĀŠANAI, PĀRSTRĀDEI UN TURPMĀKAI GLABĀŠANAI KOPIENĀ UN KANĀDĀ

1. Abas Puses atzīst, ka, lai arī pasaulē arvien vairāk tiecas uz kodolenerģijas izmantošanu mierīgiem mērķiem enerģijas prasību apmierināšanai, kodolenerģijas izmantošanā jāveic visi piesardzības pasākumi attiecībā uz tādu materiālu radīšanu un izplatīšanu, ko var izmantot kodolieročiem. Puses vienojas par divpusēju un starptautisku sadarbību, lai noteiktu pasākumus šī mērķa sasniegšanai.

Abas Puses vienojas, ka to mērķis ir apmierināt savas vajadzības pēc enerģijas, nepieļaujot apdraudējumu, ko rada šādu materiālu izplatīšana, un respektējot katras Puses izvēli un lēmumus kodolenerģijas mierīgas izmantošanas jomā.

Puses ir gandarītas, ka, organizējot Konferenci par Kodoldegvielas cikla starptautisku novērtējumu (*INFCE*), kurā piedalījās Kanāda, Eiropas Kopienų Komisija un EAEK dalībvalstis, tika panākta vienošanās nākamajos divos gados veikt pētījumu. *INFCE* atklās labākos līdzekļus, kā sasniegt mērķus attiecībā uz plašām iespējām mierīgi izmantot kodolenerģiju, lai apmierinātu enerģijas vajadzības pasaulē, vienlaikus līdz minimumam samazinot apdraudējumu, kas saistīts ar kodolieroču izplatīšanu.

Pētījuma dalībnieki, pētot visus kodoldegvielas cikla aspektus, tiek aicināti konstruktīvi sadarboties.

Viens no jautājumiem, ko pētīs *INFCE* darba grupas, ir plutonija un vairāk par 20 % bagātināta urāna pārstrāde, bagātināšana un glabāšana.

Nemot vērā iepriekšminēto, Puses vienojas par šādu pagaidu režīmu, kas piemērojams vairāk par 20 % U-235 pārstrādei un bagātināšanai, kā arī plutonija un vairāk par 20 % bagātināta urāna glabāšanai.

2. Attiecībā uz materiāliem, kas pārvadāti no 1974. gada 20. decembra līdz pārejas posma beigām, EAEK iepriekš ziņos Kanādas valdībai par nodomu veikt jebkuru šādu pārstrādi, bagātināšanu vai glabāšanu. Šajā paziņojumā tiks norādīti bagātināmā, pārstrādājamā vai glabājamā materiāla daudzumi, objekti, kur tiks veiktas šīs darbības, un īpašā skaldmateriāla paredzētā atrašanās vieta un izmantojums. Šāda iepriekšēja paziņojuma mērķis ir nodrošināt Pušu savstarpējas apspriešanās iespējamību par paredzētās darbības drošības pasākumu atbilstību un kodolieroču izplatīšanas riska novēršanu. Apspriedes dod iespēju katrai Pusei pēc iespējas pilnīgāk novērtēt attiecīgās darbības specifiku un mērķus.

Šīs apspriedes notiek, neskarot nevienas Puses tirdzniecības vai rūpniecības politiku. Lai izstrādātu atbilstīgus noteikumus par ziņošanu un apspriedēm, notiek operatīva tikšanās.

3. Puses apzinās, ka pagaidu režīma piemērošanas laikā uz EAEK eksportējamie Kanādas urāna krājumi būs visādā ziņā paredzēti tikai kārtējām EAEK vajadzībām, un termins "kārtējās vajadzības" attiecas arī uz bagātināšanas līgumsaistībām, kuras uzņēmušās EAEK dalībvalstis.

Līgumslēdzējas Puses pēc jebkuras Puses pieprasījuma apspriežas par jebkuru šī pagaidu režīma aspektu saskaņā ar 1959. gada Nolīguma XIII pantu.

4. Saskaņā ar iepriekšminēto ir panākta vienošanās, ka Kanādas izcelsmes urāns, kas pārvests uz EAEK pēc 1974. gada 20. decembra vai Kanādas izcelsmes urāns, kas izvests uz EAEK pagaidu režīma piemērošanas laikā, var tikt pārstrādāts vai bagātināts vairāk par 20 % U-235, ja tāda vajadzība rodas objektos, kas pašlaik EAEK darbojas vai, paredzams, darbosies. Tas pats attiecas uz plutoniju un urānu, kas bagātināts vairāk par 20 % U-235 un tiek glabāts EAEK. Attiecībā uz Kanādas izcelsmes urānu, ko pārved uz EAEK pirms 1974. gada 20. decembra, abas Puses ir tiesīgas prasīt apspriešanos, kā paredzēts 1959. gada Nolīguma IX panta 3. punktā un XIII pantā.

5. Pēc 1979. gada 31. decembra vai pēc *INFCE* pētījuma pabeigšanas, atkarībā no tā, kurš datums ir agrāks, Puses sāks sarunas tiklīdz iespējams, lai aizstātu šo režīmu ar citu režīmu, kurā tiks ņemti vērā, cita starpā, visi *INFCE* pētījumu rezultāti attiecībā uz minētajām darbībām. Ja par šādu režīmu nevienojas līdz 1980. gada beigām, Puses var vienoties, ka pagarinās šā pagaidu režīma piemērošanu.”

Man ir gods apliecināt, ka Eiropas Atomenerģijas kopienai šie priekšlikumi ir pieņemami.

Pagaidu lietveža kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

EIROPAS
KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 1978. gada 16. janvārī

Pagaidu lietveža kungs!

Atsaucoties uz mūsu 1978. gada 16. janvāra vēstuļu apmaiņu par drošības pasākumiem kodolenerģijas jomā, man ir gods paziņot turpmāko, lai informētu Kanādas iestādes.

Izskatot iepriekšminēto vēstuļu apmaiņu, Padome nolēma, ka mūsu izpratne par c) punktā noteikto procedūru ir šāda.

1. Kanādas materiālu piegāde personām to septiņu valstu teritorijās, kurām nav kodolieroču un kuras ir EAEK un IAEA Pārbaudes nolīguma Puses, un šādu materiālu pārvadājumi minētajās valstīs:

Tas neradīs problēmas, jo Pārbaudes līgums stājies spēkā 1977. gada 21. februārī.

2. Kanādas materiālu piegāde Apvienotajai Karalistei vai Kanādas materiālu pārvešana uz Apvienoto Karalisti:

Kaut arī trīspusējais Apvienotās Karalistes, EAEK un IAEA nolīgums vēl nav stājies spēkā, Kanāda samērīgā laika posmā, kas no 1976. gada 23. decembra nedrīkst pārsniegt 18 mēnešus, neprasis pagaidu nolīgumus, kuri paredz, ka IAEA Apvienotajā Karalistē pārbauda šādus materiālus.

3. Kanādas materiālu piegāde Francijai vai Kanādas materiālu pārvešana uz Franciju:

Kanādas materiālus, kurus paredzēts izlietot Francijā, nodos IAEA pārbaudei no dienas, kad stāsies spēkā trīspusējais Francijas, EAEK un IAEA nolīgums, par kuru pašlaik notiek sarunas.

Padome ir ņēmusi vērā Francijas pārstāvja paziņojumu par to, ka materiāli, uz kuriem attiecas 1959. gada Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums ar grozījumiem, netiks Francijā izlietoti, pirms stājas spēkā minētais trīspusējais nolīgums.

Padome ņēma vērā arī to, ka Kanādas valdība, ievērojot EAEK drošības pasākumu piemērošanu un to pārbaudi saskaņā ar trīspusējo Francijas, EAEK un IAEA nolīgumu, par kuru pašlaik notiek sarunas, piekrīt, ka Kanādas materiālu drīkst tieši piegādāt Francijai vai pārvest uz Franciju, lai bagātinātu vai pārstrādātu Francijā, ja pēc laika, kas parasti vajadzīgs šīm darbībām, materiāls nepaliek Francijā.

Pagaidu lietveža kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

KANĀDAS MISIJA
EIROPAS KOPIENĀS

Briselē, 1978. gada 16. janvārī

Komisāra kungs!

Vēlos apliecināt, ka ir saņemta Jūsu 1978. gada 16. janvāra vēstule, ar kuras saturu ir iepazīstinātas Kanādas iestādes un uz kuru Kanāda atbildēs, kad tiks atļauti pārvadājumi uz EAEK, ar šādu tekstu:

“Pagaidu lietveža kungs!

Atsaucoties uz mūsu 1978. gada 16. janvāra vēstuļu apmaiņu par drošības pasākumiem kodolenerģijas jomā, man ir gods paziņot turpmāko, lai informētu Kanādas iestādes.

Izskatot iepriekšminēto vēstuļu apmaiņu, Padome nolēma, ka mūsu izpratne par c) punktā noteikto procedūru ir šāda.

1. Kanādas materiālu piegāde personām to septiņu valstu teritorijās, kurām nav kodolieroču un kuras ir EAEK un IAEA Pārbaudes nolīguma Puses, un šādu materiālu pārvadājumi minētajās valstīs:

Tas neradīs problēmas, jo Pārbaudes līgums stājies spēkā 1977. gada 21. februārī.

2. Kanādas materiālu piegāde Apvienotajai Karalistei vai Kanādas materiālu pārvešana uz Apvienoto Karalisti:

Kaut arī trīspusējais Apvienotās Karalistes, EAEK un IAEA nolīgums vēl nav stājies spēkā, Kanāda samērīgā laika posmā, kas no 1976. gada 23. decembra nedrīkst pārsniegt 18 mēnešus, neprasīs pagaidu nolīgumus, kuri paredz, ka IAEA Apvienotajā Karalistē pārbauda šādus materiālus.

3. Kanādas materiālu piegāde Francijai vai Kanādas materiālu pārvešana uz Franciju:

Kanādas materiālus, kurus paredzēts izlietot Francijā, nodos IAEA pārbaudei no dienas, kad stāsies spēkā trīspusējais Francijas, EAEK un IAEA nolīgums, par kuru pašlaik notiek sarunas.

Padome ir ņēmusi vērā Francijas pārstāvja paziņojumu par to, ka materiāli, uz kuriem attiecas 1959. gada Kanādas un EAEK 1959. gada Nolīgums ar grozījumiem, netiks Francijā izlietoti, pirms stājas spēkā minētais trīspusējais nolīgums.

Padome ņēma vērā arī to, ka Kanādas valdība, ievērojot EAEK drošības pasākumu piemērošanu un to pārbaudi saskaņā ar trīspusējo Francijas, EAEK un IAEA nolīgumu, par kuru pašlaik notiek sarunas, piekrit, ka Kanādas materiālu drīkst tieši piegādāt Francijai vai pārvest uz Franciju, lai bagātinātu vai pārstrādātu Francijā, ja pēc laika, kas parasti vajadzīgs šīm darbībām, materiāls nepaliek Francijā.

Pagaidu lietveža kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.”

Esmu pilnvarots apliecināt sarunās panākto vienošanos, ka jebkurš tāda materiāla pārvadājums Kopienā, uz ko attiecas nolīgums un kas netiek izdarīts saskaņā ar vēstuļu apmaiņas c) punktu, nozīmēs nolīguma pārkāpumu no EAEK puses. Šādā gadījumā Kanādas iestādēm nāksies pārskatīt savas saistības, kas izriet no nolīguma.

Komisāra kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

P.d. LEE

pagaidu lietvedis

EIROPAS
KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 1978. gada 16. janvārī

Pagaidu lietveža kungs!

Atsaucoties uz mūsu 1978. gada 16. janvāra vēstuļu apmaiņu par drošības pasākumiem kodolenerģijas jomā, man ir gods paziņot turpmāko, lai informētu Kanādas iestādes.

Izvērtējot iepriekšminēto vēstuļu apmaiņu, Padome ņēma vērā deviņu dalībvalstu un Kopienas pieņemto Deklarāciju par tehnoloģijas nodošanu, un apstiprināja to, ciktāl tā attiecas uz Kopienu. Deklarācijas teksts ir šīs vēstules pielikumā (I pielikums).

Padome piekrita arī šādiem paziņojumiem:

- “Abas Puses vienojās lūgt Apvienoto tehnisko darba grupu izskatīt jautājumu par informācijas sniegšanu par tāda Kanādas materiāla pārstrādi, kas pārvests uz EAEK pirms 1974. gada 20. decembra.”
- “Neviena Puse neizmantos tiesības, kas izriet no nolīguma, kurš noslēgts ar trešo valsti, par to tiesību neizmantošanu vai to saistību nepildīšanu, uz kurām attiecas šis nolīgums ar grozījumiem.”

Padome arī apstiprināja un iekļāva sanāksmes protokolā tehnisko piezīmi par proporcionalitātes principu un interpretāciju attiecībā uz divkāršu marķēšanu, par kuru sarunās tika panākta vienošanās. Šis tehniskās piezīmes teksts ir šīs vēstules pielikumā (II pielikums).

Visbeidzot Padome ņēma vērā to, ka dalībvalstīm jānosūta Kanādas vēstniekiem “Piezīme par fizisko aizsardzību”. Šis piezīmes teksts ir šīs vēstules pielikumā (III pielikums).

Pagaidu lietveža kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

I PIELIKUMS

DEKLARĀCIJA PAR TEHNOLOĢIJAS NODOŠANU

"Dalībvalstis un Kopiena ir gatavas apliecināt Kanādas valdībai, ka tās atzīst par likumīgu paaugstināta riska tehnoloģiju (Londonas Pamatnostādņu nozīmē) nodošanu ar minētajās pamatnostādnēs iekļautajiem nosacījumiem. Tās atzīmē to, ka Kanāda arī ir paredzējusi ar zināmiem nosacījumiem jebkurai dalībvalstij nodot Kanādas deitērija un urāna reaktora tehnoloģiju (tehnoloģiju reaktoriem ar smagā ūdens moderatoru spiediena caurulēs un kodoldegvielas elementu ražošanas tehnoloģiju, D₂O tehnoloģiju) un citu tehnoloģiju, kas raksturīga tā kodoldegvielas ciklam.

Tās uzskata, ka dalībvalstīm, kas vēlas importēt šādu tehnoloģiju, ar Kanādu jāslēdz vai būs jāslēdz tādi nolīgumi, kuros ietvertas Kanādas valdības prasītās saistības attiecībā šādu nodošanu.

Taču šīm valstīm jābūt tiesīgām nodot šo tehnoloģiju citai dalībvalstij ar nosacījumu, ka otrā saņēmēja dalībvalsts apliecinājusi Kanādas valdībai, ka tā uzņemas tādas pašas saistības, kādas uzņēmusies pirmā dalībvalsts.

Tādējādi Kopiena un dalībvalstis apliecina, ka šādu nolīgumu noslēgšanai starp Kanādu un dalībvalstīm nav šķēršļu, ja šie nolīgumi pilnībā atbilst Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam."

II PIELIKUMS

TEHNISKA PIEZĪME

1. Proporcionalitātes princips

Ja Kanādas materiālus ražo, apstrādā vai izmanto kopā ar citas izcelsmes materiālu, saražotos materiālus, kā arī šīs darbības laikā radušos zudumus uzskata par materiāliem, uz ko attiecas Kanādas un EAĒK nolīgums, ja tie ir proporcionāli to maisījumā sākotnēji iekļauto materiālu procentam, uz kuriem attiecas minētais nolīgums. Vārdi "ražo, apstrādā vai izmanto" attiecas uz pārveidošanu, izgatavošanu, bagātināšanu, atkārtotu pārstrādi un apstarošanu.

2. Interpretācija attiecībā uz divkāršu marķēšanu

Daudzos gadījumos tās Līgumslēdzēja Puses izcelsmes materiālu, kas ir Kanādas valdības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (EAĒK) 1959. gada Nolīguma par sadarbību mierīgā kodolenerģijas izmantošanā ar grozījumiem Līgumslēdzēja valsts, pirms piegādāšanas saņēmējai Līgumslēdzējai Pusei, nosūta uz trešo valsti pārstrādei, tostarp pārveidošanai, bagātināšanai un ražošanai. Šādu pārstrādātu materiālu saņēmēja Līgumslēdzēja Puse ir ieguvusi saskaņā ar 1959. gada Nolīgumu, un tāpēc uz to attiecas noteikumi minētajā nolīgumā ar grozījumiem.

Ir atzīts, ka ir pamats bažām par drošības pasākumu noteikumu uzkrāšanos attiecībā uz kodolmateriālu un no tā izrietošajām administratīvām problēmām. Šīs grūtības tiek izskatītas starptautiskos forumos, un piegādātājiem un saņēmējiem jāturpina meklēt savstarpēji apmierinošus divpusējus un daudzpusējus risinājumus.

III PIELIKUMS

PIEZĪME PAR FIZISKO AIZSARDZĪBU

Kanādas vēstniekiem no EAEK dalībvalstu ārlietu ministra.

Jūsu ekselence!

Man ir gods atsaukties uz Kanādas valdības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (EAEK) 1959. gada 6. oktobra Nolīgumu par sadarbību mierīgā kodolenerģijas izmantošanā ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “nolīgums”).

Papildus saistībām pret Kanādu, ko esam uzņēmušies saskaņā ar nolīgumu, man ir gods Jūs informēt, ka manas valsts valdība apliecina to, ka nolīgumā minētajiem elementiem, kas ir manas valsts teritorijā, jurisdikcijā vai kontrolē, tiks piemēroti nolīgumā aprakstītie fiziskās aizsardzības līmeņi.

Ekselence, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

EIROPAS KOPIENU
KOMISIJA

Briselē, 1978. gada 16. janvārī

Pagaidu lietveža kungs!

Atsaucoties uz mūsu 1978. gada 16. janvāra Nolīgumu, man ir gods paziņot, ka Padome izskatīja minēto nolīgumu un par tā ietekmi attiecībā uz laiku pēc pārejas posma Padome sniedza šādu interpretāciju.

“Apstiprinot vēstuļu apmaiņu starp Kanādu un EAEK, Padome atzīst, ka uz nosacījumiem, kurus ievēro:

- bagātinot vairāk par 20 % vai pārstrādājot materiālu, uz ko attiecas Kanādas un EAEK nolīgums,
 - un uz nosacījumiem, kurus ievēro, glabājot urānu, kas bagātināts vairāk par 20 %, un plutoniju,
- pārejas posmā attiecas nolīgums.

Attiecībā uz materiāliem, kas piegādāti pēc pārejas posma beigām, vēl jānoslēdz nolīgums par režīmu, kas attieksies uz šīm paaugstināta riska darbībām. Tāpēc Padome atzīst, ka attiecībā uz šiem materiāliem Puses nav uzņēmušās nekādas saistības ne par materiālu piegādi, ne par to, ka režīms, par ko notiks sarunas un kas attieksies uz paaugstināta riska darbībām, ietvers kādus nosacījumus, ne arī jo vairāk par šādu nosacījumu būtību.”

Būšu pateicīgs, ja Jūs apliecināsiet, ka Kanādas iestādes šādai interpretācijai piekrīt.

Pagaidu lietveža kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

KANĀDAS MISIJA
EIROPAS KOPIENĀS

Briselē, 1978. gada 16. janvārī

Komisāra kungs!

Man ir gods apliecināt, ka ir saņemta Jūsu 1978. gada 16. janvāra vēstule, kuras teksts ir šāds:

“Pagaidu lietveža kungs!

Atsaucoties uz mūsu 1978. gada 16. janvāra Nolīgumu, man ir gods paziņot, ka Padome izskatīja minēto nolīgumu un par tā ietekmi attiecībā uz laiku pēc pārejas posma Padome sniedza šādu interpretāciju:

“Apstiprinot vēstuli apmaiņu starp Kanādu un EAEK, Padome atzīst, ka uz nosacījumiem, kurus ievēro:

- bagātinot vairāk par 20 % vai pārstrādājot materiālu, uz ko attiecas Kanādas un EAEK nolīgums,
- un uz nosacījumiem, kurus ievēro, glabājot urānu, kas bagātināts vairāk par 20 %, un plutoniju, pārejas posmā attiecas nolīgums.

Attiecībā uz materiāliem, kas piegādāti pēc pārejas posma beigām, vēl jānoslēdz nolīgums par režīmu, kas attieksies uz šīm paaugstināta riska darbībām. Tāpēc Padome atzīst, ka attiecībā uz šiem materiāliem Puses nav uzņēmušās nekādas saistības ne par materiālu piegādi, ne par to, ka režīms, par ko notiks sarunas un kas attieksies uz paaugstināta riska darbībām, ietvers kādus nosacījumus, ne arī jo vairāk par šādu nosacījumu būtību.”

Būšu pateicīgs, ja Jūs apliecināsiet, ka Kanādas iestādes šādai interpretācijai piekrīt.

Pagaidu lietveža kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.”

Man ir gods apliecināt, ka Kanādas iestādes piekrīt šādai interpretācijai.

Komisāra kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

P.D. LEE
pagaidu lietvedis